

Oikaisuvaatimus maa-ainesluvan vakuuden muuttamisesta tehtyyn päätökseen (5.7.2023 1 §)

YMPLTK 20.09.2023 § 29
227/11.01.00.05/2023

Haapasora Oy on jättänyt 24.7.2023 oikaisuvaatimuksen ympäristölautakunnalle ympäristöpäällikön 5.7.2023 (1 §) tekemästä päätöksestä, joka koskee vakuuden muutoshakemuksesta.

Asian aikaisempi käsittely

Hakijalle on myönnetty ympäristö- ja maa-aines kalliokiven ottamiseen, louhintaan ja murskaukseen 5.9.2022 (13 §) (Dnro 776/11.01.00.05/2021). Hakija on jättänyt 9.1.2023 hakemuksen hänelle myönnetyn yhteislupapäätöksen mukaisen vakuuden 78 700 € muuttamiseksi. Muutoshakemuksessa on esitetty maisemoitavan alueen pienenemistä 2,08 ha verran pienentämällä ottamisen ulkopuolelle jäävää suunnitelma-aluetta pohjoisesta, jolloin osa koko louhosaluetta ympäröivästä aitarakenteesta jäisi vakuuden kattaman alueen ulkopuolelle. Hakija on esittänyt aitaamisen ja muiden tahatonta kulkemista ehkäisevien toimien sekä maisemoitavan alueen koon pienentymisen johdosta vakuuden laskemista 50 000 euroon.

Ympäristöpäällikkö on tehnyt päätöksen vakuuden muutoshakemuksesta 5.7.2023 (1 §). Hakemuksen mukaista vakuuden muutosta ei hyväksytty ja hakijaa kehoitettiin asettamaan päätöksen 5.9.2022 (13 §) (Dnro 776/11.01.00.05/2021) mukainen vakuus toiminnalle. Vakuuden muutosta ei hyväksytty, koska esitetyn määrääjän maisemointia, eli pohjoisrinteiden luiskausta, ei ole suoritettu. Tyytymättömyyttä vakuuden määräämisperusteisiin olisi tullut ilmaista hakemalla muutosta päätökseen 5.9.2022 (13 §) (Dnro 776/11.01.00.05/2021) liitetyn valitusosoituksen mukaisesti Vaasan hallinto-oikeudelta päätöksen kuulutusajankana. Vakuus on 5.7.2023 (1 §) annetun päätöksen antamisen jälkeen asetettu ja hyväksytty.

Oikaisuvaatimus

Hakija on jättänyt 24.7.2023 oikaisuvaatimuksen ympäristölautakunnalle kielteisestä päätöksestä. Oikaisuvaatimuksen sisältö on ollut pääosin sama kuin vakuuden muutoshakemus. Erona on ollut hakemuksessa toimitettu tieto alueen eteläreunan osittaisesta luiskauksesta. Lisäksi on esitetty, että koko alueen luiskaamiseksi puuttuva 55 000 m³ voidaan ottaa alueelta louhittavasta materiaalista, jolloin sitä ei tarvitse tuoda ulkopuolelta. Kustannuksia tälle toimenpiteelle taikka sen vaikutusta esitettyyn vakuuteen ei ole arvioitu.

Oikaisuvaatimuksen ja ympäristönsuojeluviranomaisen linjausten suhde vakuuden määrittelyssä

Vakuuden tapauskohtaisessa arvioinnissa huomioitavia asioita ovat mm. korkeuserot, otettavan maa-aineksen laatu, alueen laajuus ja maaston muodot. On huomioitava, että vakuutta voidaan käyttää maisemointitoimenpiteiden teettämisen lisäksi kaikkien lupamääräysten vastaisten toimenpiteiden toteuttamisessa mahdollisissa pakkotoimenpiteissä. Vakuuden tulee kattaa ne alueet, joille toiminta

ulottuu tai joilla on rakenteita, kuten pintamaa- ja varastokasat, aitarakenteet, ottoalue, laskeutusallas, työkoneiden säilytyspaikat yms. Vakuus määritellään suunnitelma-alueen pinta-alan, ei varsinaisen maa-aineksen ottoalueen mukaan. Vakuutta voidaan pienentää luvan voimassaoloaikana vaiheittain jälkihoitotoimenpiteiden edetessä. Toiminnan aikaiset välttämättömät toimet, kuten aitarakenteiden rakentaminen, eivät ole peruste vakuuden pienentämiselle.

Vakuuden muutoshakemuksesta tehtyä kielteistä päätöstä (5.7.2023, 1 §) on perusteltu sillä, ettei vakuuden voida katsoa olevan riittävä yhteislupapäätöksessä määrättyjen toiminnan aikaisten, alueen turvallisuudesta vaadittavien toimien, ja alueen jälkihoidollisten maisemointitoimenpiteiden suorittamiseksi. Edellä mainituista toimenpiteistä rahallisesti arvokkain ja alueen turvallisuuden kannalta merkittävin toimenpide on alueen reunamien luiskaaminen lupapäätöksen määräysten mukaisesti 1:2. Yhteislupapäätöksessä (Dnro 776/11.01.00.05/2021) määrättyä vakuutta ei nähdä kohtuuttomana huomioiden louhosalueen pohjoisosan yli 30 metriä korkeat seinämät, jotka vaikuttavat vakuuden määrään.

Oikaisuvaatimuksessa esitetyn luiskattu eteläseinämä on alueen seinämistä matalin ja se kattaa koko luiskattavasta pinta-alasta pienen osan, jonka pinta-alatietoja ei ole tuotu ilmi eikä huomioitu kokonaispinta-alan pienenemisessä taikka karttarajauksessa. Hakijan vakuuden muutoshakemuksen täydennyksissä toimittaman arvion mukaan alueelta kuorittavat pintamaat eivät riitä koko alueen luiskaamiseen vaan lisäksi vaaditaan merkittävä määrä alueelta louhittavaa kalliokiveä tai ympäristönsuojeluviranomaisen erikseen hyväksymää, muualta tuotavaa maa-ainesta. Hakija on itse tuolloin arvioinut alueella jo olevien ja vielä kuorittavien pintamaiden (90 000 m³) luiskaamisen kustannuksiksi 20 000- 40 000 €. Hakijan arvioima luiskauksiin tarvittava kokonaismassamäärä on kuitenkin yhteensä 145 000 m³. Hakija ei ole arvioinut puuttuvan, luiskaukseen vaadittavan massamäärän ottamisen taikka maatöiden kustannuksia eikä tämän osuutta vakuuden määrittelyssä.

Haapasora Oy:n ehdottama vakuus 50 000 € esittämälleen uudelle 5,79 ha:lle ei vastaa Äänekosken kaupungissa määriteltyä vähimmäisvakuutta kalliokiviainesten ottoalueille, mikä on 10 000 €/ha, mikäli erityisperusteita ei ole esitetty. Ympäristöministeriön oppaassa (Maa-ainesten ottaminen. Opas ainesten kestäväään käyttöön. Ympäristöministeriön julkaisuja 2020:24) on esitetty, että louhosten ja louhimoiden jälkihoitokustannukset ovat arviolta 5 000–20 000 €/ha. Erityisperusteita tästä poikkeamiselle ei ole oikaisuvaatimuksessa esitetty. Yhteislupapäätöksessä (Dnro 776/11.01.00.05/2021) määrätyn vakuuden voidaan katsoa olevan alueen erityispiirteet, korkeat kallionkielekkeet huomioiden, asianmukainen.

Vakuutta voidaan pienentää luvan voimassaoloaikana vaiheittain jälkihoitotoimenpiteiden edetessä. Oikaisuvaatimuksessa esitetty luiskattu eteläseinämä ei kohdistu samalle alueelle, jolle oikaisuvaatimuksen mukainen pinta-alan pieneneminen kohdistuu. Eteläseinämästä ei ole valokuvan lisäksi esitetty muita tietoja, kuten pinta-alaa tai sen suhdetta koko maisemoitavaan alaan. Eteläseinämän

luiskausta ei sen pienialaisuuden vuoksi nähdä riittävänä toimenpiteenä vakuuden pienentämiselle.

Koska oikaisuvaatimuksen mukaista aluetta pohjoisseinämineen ei ole maisemoitu eikä aitarakennetta korvaavaa ratkaisua oikaisuvaatimuksessa ole esitetty, eivät perusteet vakuuden pienentämiselle täytyneet. Hakija ei ole myöskään esittänyt perusteita Äänekosken kaupungin linjauksen mukaisesta vakuuden määräämisen minimitason perusteista poikkeamiseksi. Edellä esiin tuotujen seikkojen vuoksi ehdotettua vakuutta 50 000 euroa ei nähdä riittävänä vakuutena toiminnalle ja oikaisuvaatimus tulee hylätä.

Valmistelija Ympäristötarkastaja Jatta Heikkinen, puh. 0400 545 346
Hallintojohtaja Aleks Heikkilä, puh. 040 823 7921

Esittelijä Ympäristöpäällikkö Hanna Ahonen, puh. 0400 893 683

Päätösehdotus

Ympäristölautakunta:

1) päättää ottaa käsiteltäväksi Haapasora Oy:n 24.7.2023 tekemän oikaisuvaatimuksen ympäristöpäällikön 5.7.2023 (1 §) tekemästä päätöksestä, koska sanotusta päätöksestä saa tehdä oikaisuvaatimuksen, Haapasora Oy:llä on asianosaisena oikeus tehdä oikaisuvaatimus ja kirjallinen oikaisuvaatimus on toimitettu kaupungille säädetyssä määräajassa; ja

2) hylkää edellä kohdassa 1 tarkoitetun oikaisuvaatimuksen, koska oikaisuvaatimuksenalainen ympäristöpäällikön päätös ei ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä, ympäristöpäällikkö ei ole ylittänyt toimivaltaansa eikä päätös ole muutenkaan lainvastainen. Oikaisuvaatimuksessa ei myöskään ole esitetty muita syitä tai perusteita, joiden johdosta oikaisuvaatimuksen hyväksyminen olisi tarkoituksenmukaista. Esitetyn vakuuden ei nähdä olevan riittävä toiminnan aikaisten toimien, alueen turvallisuuteen vaadittavien toimien ja alueen jälkihoidollisten maisemointitoimenpiteiden suorittamiseksi. Oikaisuvaatimuksessa ei myöskään ole esitetty perusteita vakuuden vähimmäistasosta poikkeamiseksi.

Päätös Hyväksyttiin.

- - - - -